

Kunst

FRIGGO VISSER

Karakteristiek

GRONINGER KWARTSCHRIFT

„Door ervaring blijkbaar niet wijzer geworden -dan zouden wij er niet nog eens aan begonnen zijn- maar wel zo voorzichtig om het zonder programma te proberen. Met zoiets als een Groninger tijdschrift natuurlijk. Uit pure liefhebberij ditmaal, omdat wij het nu eenmaal toch niet laten kunnen”. Zo opent het eerste nummer van het „Groninger Kwartschrift”, een initiatief van professor Hendrik Entjes en Simon van Wattum. Een tijdschrift zonder nadrukkelijke beginselverklaring, zonder „schone beloften” ook over de inhoud. Tijdschrift en programma moeten zichzelf maar presenteren, moeten maar „uit eigen naam en voor eigen verantwoording” spreken, voegt het illustere duo daar lakonieker aan toe.

Twaalf pagina's op een vierkant formaat -een kwartschrift inderdaad, naar het formaat gemeten. Entjes en Van Wattum kozen dit „eigenzinnige” vierkante formaat om ook vierkant voor hun liefhebberij de regionale cultuur uit te komen. Kennelijk omdat zij Groningen groter zien dan de door hen omschreven „benauwende provincie”, staat dit eerste nummer bijna volledig in het teken van het Saksische naobergebied Twenthe. Opgenomen zijn na-

melijk vijf werken van de Almelose kunstenaar Berry Brugman, op wiens jubileumtentoonstelling in Pictura het „Kwartschrift” ook gepresenteerd werd. Bont, expressief, enigszins gedateerd is Brugmans werk: maar in de ogen van de inleiders „aanleiding genoeg, regionaal kunstenaarschap, of wat daarvoor gehouden wordt, nader te beschouwen, voorzichtig tastend eigenlijk om te trachten een bijdrage te leveren tot verheldering van alle vage gedachten daarover”. Jammergenoeg ontbreekt die verheldering in het „Kwartschrift”. Belangstellenden moeten dan grijpen naar de catalogus van Berry Brugman, waarin de jurist Kranenburg een poging doet om de Twentenaar te plaatsen in de context van het nordische expressionisme. Mystieke krachten in Noord-Europa zouden volgens de catalogusschrijver de grondslag zijn voor de hartstochtelijke werkstijl van Die Brücke in Dresden, van Permeke en zijn Vlaamse vrienden en ook van de Groninger schildersbent De Ploeg. Nog los van de bedenkelijke associaties die het gebruik van het woord „nordisch” op het gebied van de cultuur oproept (de nazi-ideologie heeft het woord zo verschrikkelijk misbruikt, dat het toch eigenlijk taboe verklaard zou moeten worden!), is de aanduiding ook onjuist, omdat binnen het expressionisme net zo goed duidelijk Franse in-

vloeden spelen.

Aandacht besteedt dit eerste nummer ook aan de Hellendoornse dichteres Johanna van Buren; aangekondigd wordt voor het eind van 1981 een volledige uitgave van haar (Saksische) gedichten en een sociaal-literaire studie over de betekenis van het dichterschap van deze honderd jaar geleden geboren dichteres. Dat regionale cultuur overigens niet een puur historische zaak behoeft te zijn, bewijzen twee prachtige gedichten van Simon van Wattum. In taal die van leven bruist en daarmee vindt de titel van het nieuwe tijdschrift dan toch zijn rechtvaardiging, want wat is er Groninger? Wellicht vindt de redactie tijd en gelegenheid om in een volgend nummer het begrip „regionaal kunstenaarschap” nader uit te werken, want de liefde daartoe is toch ook de basis van het „Kwartschrift”.

Het nieuwe tijdschrift is in Groningen onder andere bij Pictura verkrijgbaar; het adres van de uitgever is Oostereind 39, 9672 TB Winschoten.

